

Cutting to the CORE

Khetsirin Knithichan (*The Nation*, Arts & Culture, Saturday October 4, 2003)

Silpakorn art instructor Kanya Charoensupkul employs a unique, one-colour approach to clarify her inner self.

Kanya Charoensupkul uses spontaneous abstract strokes as a means of understanding her inner self. Using black acrylic applied in staccato dabs, criss-cross patterns, random and dynamic strokes on white canvas, she has created a series of paintings entitled “Slash”, which go on show at Chulalongkorn University’s Art Centre on Tuesday.

Instead of letting confusing, upsetting or uncomfortable inner states become thick-layered elements without a way out, Kanya believes that creating works of art is a way of talking honestly to herself, and also helps her to find the core of any problem and how to find an inner balance.

“It’s like I slash my own self and step back to look from a distance. If I’m too close I can’t see. If we can find the reason why we are disturbed, it won’t disturb us so much,” says the 56 year-old artist.

Kanya applies black acrylic straight on to the canvas, because black, she maintains, is the most honest and direct colour.

“To reflect our true state of mind we have to be genuine. Using many colours to express emotions might easily come across as a confusing mess. What’s more, black has a light and soft effect, as well as a bold and serious one,” says Kanya, an instructor in printmaking at Silpakorn University.

Her impromptu free-form strokes don’t come from the paint-brush. “I let the colour run from squeezing the tube. It’s a working style that fits well with spontaneous expression, rather than taking up time to dip a paintbrush.”

As Kanya has matured both as a person-and as an artist - she insists that her abstract form is not the expression of emotions, but the consideration of them.

“I realize that conflict is actually an ordinary state of being. Using abstract strokes is not a

statement of anger about this condition, but a way of balancing and finding out its positive aspects. I will happily settle for transforming difficulties into something more beneficial.”

The current series is reminiscent of Kanya’s “Statement” exhibition she worked on from 1986 to 1988, when she used lithographic and ink painting techniques in applying Chinese black ink on white paper — influenced by Zen Buddhism. At the time, Kanya used fast and strong brushstrokes in order to feel mentally relaxed.

“It was a record of emotions. I painted what I encountered and tried to use a Zen-inspired style to calm myself. In the “Statement” series, it was like I was standing at the foot of the hill and didn’t have the maturity to consider any problems, so the result was an angry displeasure with everything.

“In the current series I’ve managed to reach the top of the hill and can now look back at difficulties from a different perspective — and with more understanding. I’m not stuck in a pool of annoyance anymore. In the past, my mind was like a tissue paper which easily absorbed impressions and emotions, but not it’s stronger and I can observe things with a broader view.”

Kanya enjoys using a variety of styles and techniques, including lithographs, ink paintings, water-colours, monoprints, mixed media works and collages. Even though she focuses on her own self in the current series, Kanya is one of the few female artists who are considered “socially-aware”.

Since 1992, she has been creating works that highlight social problems. One of her most powerful series was “Flag : May 1992” in which she employed the red, white and blue stripes of the Thai flag in the background of each painting. In one, the torn flag reflected the massacre and political turmoil of the May 1992 uprising.

In 1993, the collapse of the Royal Plaza Hotel in Nakhon Ratchasima and the devastating fire at the doll-factory in Nakhon Pathom (in which hundreds of workers perished) also prompted her to produce paintings, monoprints and collages in a series called “Cocoon”, representing the status of underprivileged, low-income people.

“The turmoil that I portrayed in those works are still in my mind, but right now I just want to talk to myself and look around at what’s happening with an open-mind.”

กรี๊ดเข้าไปถึงแก่น

เกษศิริรินทร์ นิตจินทร์ (The Nation, Arts & Culture, Saturday October 4, 2003)

อาจารย์กัญญา เจริญศุภกุลจากศิลปากร อาศัยสี่เพียงสี่เดียวและเทคนิคที่ไม่เหมือนใครสร้างผลงานศิลปะที่ส่องสว่างถึงตัวตนข้างใน

กัญญา เจริญศุภกุลตัดเส้นสีอย่างรวดเร็ว สร้างภาพเขียนแนวแอ็บสแตรค อันเป็นหนทางทำความเข้าใจกับตัวตนภายในของเธอ

หมึกอะคริลิกสีดำถูกแต้มเป็นช่วงๆ ปาด, ป้ายสลับไปมาอย่างว่องไวไม่บรรจบบนแผ่นผ้าใบสีขาว นี่เป็นวิธีที่กัญญาใช้สร้างสรรค์งานจิตรกรรมชุด กรี๊ด (Slash) ซึ่งจะนำออกแสดงในนิทรรศการเดี่ยวที่หอศิลปวิทยานิทรรศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันอังคารนี้

แทนที่จะปล่อยให้สภาวะความสับสนวุ่นวาย หรือความรู้สึกลัดลุ่มภายในเกาะกินใจโดยไม่มีทางออก กัญญาเชื่อว่าการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะเป็นช่องทางให้ศิลปินได้สนทนากับตัวเองอย่างตรงไปตรงมา ช่วยให้เธอค้นพบแก่นแท้แห่งปัญหาที่บงและสร้างดุลยภาพภายในตนเอง

“เหมือนฉันเอามีดกรี๊ดเข้าไปในตนเอง แล้วเดินถอยหลัง ทั้งระยะห่างให้พอมองย้อนกลับไป ถ้าอยู่ใกล้เกินไปฉันจะมองไม่เห็น ถ้าเราพบสาเหตุว่าทำไมเราเป็นทุกข์ ความทุกข์นั้นจะคลายลง” ศิลปินวัย 56 กล่าว

กัญญาใช้หมึกอะคริลิกสีดำจากหลอดแต้มลงไปบนแผ่นผ้าใบโดยตรง เพราะเธอคิดว่าสีดำคือสีที่จริงจังและตรงไปตรงมาที่สุด

“เพื่อสะท้อนสภาวะจิตใจที่แท้จริง เราจำเป็นต้องเปิดเผยเนื้อแท้ของเรา การแสดงออกถึงอารมณ์ผ่านสีหลายๆ สีอาจถูกมองไปได้ง่ายๆ ว่าเป็นความสับสนวุ่นวาย นอกจากนี้ สีดำยังมีสองบุคลิก ทั้งบางเบาอ่อนโยนและกล้าหาญจริงจัง” กัญญาซึ่งสอนวิชาภาพพิมพ์ที่มหาวิทยาลัยศิลปากรกล่าว

สีที่ถูกป้ายลัดลุดออกไปโดยทันทีปราศจากรูปแบบไม่ได้เกิดจากปลายพู่กัน “ฉันบีบสีให้ไหลออกจากหลอดวิธีทำงานแบบนี้เหมาะกับการแสดงออกอย่างฉับพลัน ไม่ต้องเสียเวลาเอาพู่กันจุ่มสี”

เธอกล่าวเน้นว่าพอเป็นผู้ใหญ่ขึ้น ทั้งอายุตัวเองและอายุการทำงานศิลปะที่มากขึ้น ผลงานแนวนามธรรมที่สร้างสรรค์ไม่ใช่เป็นการแสดงออกถึงอารมณ์ หากแต่เป็นการพินิจวิเคราะห์เนื้อแท้ของอารมณ์มากกว่า

“ฉันคิดว่าความขัดแย้งเป็นธรรมชาติของโลก ลายเส้นที่เป็นผลงานแนวนามธรรมไม่ใช่เป็นการแสดงความรู้สึกที่ตรงไปตรงมา แต่เป็นวิธีการสร้างสมดุลและมองหาแง่มุมด้านบวก ฉันพอใจแล้วถ้าสามารถเปลี่ยนความยากลำบากในชีวิตให้เป็นอะไรสักอย่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์ได้”

งานชุดล่าสุดทำให้นึกถึงนิทรรศการชุด “Statement” ของกัญญา ซึ่งเป็นผลงานที่เธอสร้างสรรค์ขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2529 - 2531 โดยใช้เทคนิคภาพพิมพ์หินและจิตรกรรมหมึกดำพิมพ์สีต่ำลงบนแผ่นกระดาษสีขาว เทคนิคนี้ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนิกายเซน ช่วงนั้น กัญญาจะใช้วิธีเขียนพู่กันอย่างรวดเร็วและหนักแน่นเพื่อช่วยผ่อนคลายจิตใจ

“งานชุดนั้นเป็นการบันทึกอารมณ์ ฉันทาคติที่ตัวเองประสบพบเจอและพยายามใช้งานศิลปะแบบเซน เข้ามาช่วยทำให้จิตใจสงบ ในผลงานชุด “Statement” เปรียบเหมือนกับว่าตัวดิฉันยืนอยู่ที่เชิงเขา ยิ่งเด็กเกินกว่า จะเผชิญหน้ากับปัญหา ไม่ว่าปัญหาอะไร ผลก็คือจะรู้สึกโกรธ ไม่พอใจกับทุกสิ่งทุกอย่าง”

“ในผลงานชุดล่าสุด ดิฉันได้ไต่ขึ้นไปจนถึงยอดเขาแล้ว สามารถมองปัญหาจากอีกมุมหนึ่งและมีความ เข้าใจมากขึ้น ไม่จมอยู่กับความโกรธอีกต่อไป ที่ผ่านมามีจิตใจเหมือนกระดาษที่ขรุขระ พร้อมจะดูดซับอารมณ์ความรู้สึก เข้าไป แต่เดี๋ยวนี้ จิตใจเข้มแข็งขึ้นและสามารถมองสิ่งต่าง ๆ ด้วยทัศนคติที่เปิดกว้างขึ้น”

กัญญาสนุกกับการทำงานด้วยเทคนิคและสโตร์ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นงานพิมพ์หิน จิตรกรรมหมึกดำ ลีน้ำ ภาพพิมพ์โมโนพริ้นท์ สื่อผสมและคอลลาจ ถึงแม้ว่างานชุดล่าสุดของเธอจะเน้นไปที่เรื่องราวของตัวเอง แต่ กัญญาอยู่ในกลุ่มศิลปินหญิงเพียงไม่กี่คนที่ได้ชื่อว่า “มีความตื่นตัวทางสังคม”

เธอสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนปัญหาสังคมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 งานชุดที่ทรงพลังที่สุดชุดหนึ่งคือ “Flag : May 1992” (ธง : พฤษภาคม 2535) ซึ่งเธอใช้แถบสีแดง ขาว และน้ำเงินของธงชาติไทยเป็นฉากหลัง ของภาพเขียนแต่ละภาพ ผลงานชิ้นหนึ่งแสดงภาพธงชาติที่ถูกฉีกขาด สะท้อนถึงการสังหารหมู่และความวุ่นวาย ทางการเมืองในเหตุการณ์ไม่สงบเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535

ในปี พ.ศ. 2536 เหตุการณ์โรงแรมรอยัลพลาซ่าที่จังหวัดนครราชสีมา กับกรณีไฟไหม้โรงงานทำ ตุ๊กตาที่จังหวัดนครปฐม (มีคนงานนับร้อยต้องตายในกองเพลิง) เป็นแรงบันดาลใจให้เธอสร้างผลงานจิตรกรรม ภาพพิมพ์โมโนพริ้นท์และคอลลาจหลายชิ้นในชุดที่ชื่อว่า “Cocoon” (ดักแด้) สะท้อนสถานะของผู้มีรายได้น้อยและ ด้อยโอกาสในสังคม

“ความวุ่นวายที่เคยสะท้อนผ่านผลงานในอดีตยังคงอยู่ในใจฉัน แต่ว่าขณะนี้ฉันเพียงแต่อยากจะพูดคุย กับตัวเองและมองไปรอบๆ ว่าเกิดอะไรขึ้นด้วยใจที่เปิดกว้าง”

ผู้แปล : อรุณช อนุศักดิ์เสถียร